

Píše se rok 2009 a je před Vánoci. Jarka uklízí v našem bývalém bytě a při té příležitosti tam našla díl mých dřívějších prvotin, které jsem většinou spálil proto, že byly moc podobné jiným autorům, a když jsem je četl znova a znova, tak mi to přišlo jako svatokrádež.

Zrovna teď nemohu navázat na vyprávění, které jsem psal někdy v roce 1968, a přesto bych toho chtěl tolik napsat. Prostě se vykecat. Tak nějak mluvit do vrby. Proto přeskáču několik let a začnu popisovat to, co mi v hlavě uvízlo nejvíc, a to je vojenská služba včetně příkrášlení, které jsem si přidal a přidával vždy, když jsem svými zážitky někoho bavil, nebo spíš bavit jsem se snažil.

VOJNA

Úvod

Můj tatínek, kdysi náčelník Sokola, byl patřičně hrdý na svůj vojenský život a často mi vyprávěl o tom, co na vojně zažil. Sloužil u pionýrů, tedy ženistů, co stavěli cesty, mosty a mimo jiné i lanovku z Černé hory na Sněžku. Na svoji službu i na všechno kolem vzpomínal tak, že když to dnes probírám, nevzpomínám si, že by si na něco stěžoval nebo někoho pomluvil. Podle jeho vyprávění byli na vojně jenom dobří kamarádi a správní velitelé. Vojnu chápal jako službu vlasti, její náročnost jako věc k prohloubení sebevědomí a charakteru mladého Čecha, mladého ochránce vlasti. Jediné, co mi utkvělo v hlavě, bylo jméno jednoho jeho spolubojovníka, který se chudák jmenoval Schuran. Velitelé prý velmi rádi vyvolávali jeho jméno.

Ještě než začnu dále psát, musím podotknout, že s mým tatínkem tyto krásné dojmy z vojny nesdílím. Snad proto, že jsem se za celé dva roky setkal pouze se dvěma důstojníky, kteří svému řemeslu opravdu rozuměli, a to proto, že to byli absolventi vojenských škol a navíc vychovaní ve Skautu. Ti šli příkladem. Pro ty bych udělal všechno.

Odvod

Když jsem úspěšně ukončil pomaturitní studium na zemědělské škole, našel jsem si zaměstnání u státního rybařství Jindřichův Hradec. V té době jsem měl myšlenky na všechno možné, jen ne na budování socialistického zemědělství, a tak mi přišlo milé, že jsem dostal obálku s modrým pruhem a v ní povolávací rozkaz. To byl teda gól! Po večerech jsme to s klukama probírali a dá se říci, že já se na tu vojnu těšil. Oni však ne.

Dlužno podotknout, že když jsem si před maturitou na JSŠ v Kamenici nad Lipou vybíral další studium, padla nakonec moje volba (po neprůchodnosti na jiný obor) na vojenskou školu. Chtěl jsem se stát leteckým mechanikem, a to v učilišti v Liptovském Mikuláši. Moje přihláška ani neodešla. Byla zastavena ještě ve škole soudruhem inspektorem Cílkem s tím, že jak by to vypadalo, aby syn živnostníka byl důstojníkem Československé lidové armády (dodnes Vám, pane Cíliku, srdečně děkuji, měl jste rozum). Ale to jsem odbočil.

Těšil jsem se, protože jsem si říkal: „Teď jim to, soudruhům, ukážu! Fyzičku mám dobrou, ve škole jsem také něco pochytil, já se na toho důstojníka vyškrabu! Když nic jiného, projdu se aspoň kolem nich v parádní uniformě.“

Doba do nástupu ubývala pomalu, a tak jsem měl možnost posoudit i činnost vojska jinak než jako voják. To jsem tehdy pomáhal panu inženýru Skříčilovi budovat rybařskou expozici na výstavě v Českých Budějovicích. Byli tam posláni také vojáci od pohraniční stráže,

aby tam brigádničili. Mezi nimi i tři moji bývalí spolužáci - Ajík, Ouše a Bimba. Tam jsem o vojně jako takové začal mít jiné mínění, ale to je na samostatnou kapitolu, možná román.

A najednou tu byl den D. Odvod se konal v Kamenici nad Lipou. To bylo tenkrát okresní město, tak proto. Ráno jsme museli stát u parku na náměstí, kde nás informovali zaměstnanci Svazarmu o tom, co máme dělat. Řekli nám však jen to, že máme nastoupit do autobusu a tím odjet do Kamenice. To jsme tedy učinili, protože jsme byli jako telata jedoucí na porážku. Autobus, co nás vezl, byla Erena, která normálně jezdila na nádraží, ale pro tento účel byla uvolněna a opatřena praporky. Čekal jsem nějaké zvláštní jednání kvůli tak významné události, ale ono zatím nic.

Začalo to až v Kamenici. Dva uniformovaní důstojníci a jeden zástupce Svazarmu nám zaveleli a my jsme se seřadili. Potom přišel jeden soudruh, asi nějaký vyšší úředník, a říkal nám něco o službě vlasti a občanské povinnosti každého z nás. Protože v tom nebylo ani trošku nadšení, bylo mi to celkem jedno a čekal jsem na další vývoj. Ten nastal ihned poté.

Šlo vlastně o lékařskou prohlídku, kterou se měla prokázat způsobilost brance k výkonu vojenské základní služby. Pro tento účel jsme byli umístěni do prostor prvního patra hotelu Lípa, zatímco odvodní komise zasedala v přízemí. Komise byla vícečlenná, ale hlavním rozhodčím byl pan doktor Řezníček, okresní hygienik, jinak doktor veškeré medicíny. Vedle něho asistovali asi tři zdravotní sestřičky a několik zástupců lidu. Řezníček byl ale ten hlavní. Pokusím se popsat několik případů jím zdárně vyřešených:

Spolužák Jarda, který s námi navštěvoval školu až do sedmé třídy, a potom zmizel někam na Ostravu, byl již světem protřelý mladý muž a odvodovým řízením nebyl nadšen. Na vojnu se mu vůbec nechtělo, a tak už v autobuse říkal, že nedoslýchá, že to má z práce v podzemí a na vojnu proto nepůjde, protože je štátskripl (tenkrát se ještě o modré knížce nemluvilo). Když prošel všemi úskalími nastražených na něj komisí, předstoupil před Řezníčka a na dotaz, jak se cítí, si přiložil ruku k uchu a dělal nedoslýchavého. Asi to předtím dlouho trénoval, protože to bylo velice hodnověrné. Pan doktor jej poslal asi pět kroků dál, natočil ho tak, jak potřeboval a z těch pěti kroků zašeptal. Sedm. Jarda reagoval se zpožděním. Jakoby si zaslechnutou informaci dával teprve dohromady, a potom vyhrkl: „Tři sta dvacet čtyři“. A bylo po ptákách. Po vojně jsem se dozvěděl, že sloužil u 122 mm houfnic a dotáhl to na četaře. Ostatně tam slyšet nepotřeboval.

My čekatelé jsme byli v prvním poschodí a komise v přízemí. Spojeni jsme byli jakýmsi styčným důstojníkem, který čas od času zařval: „Branec Vaněk a připraví se branec Voharčík!“ Vaněk sešel dolů a vyslekl se do naha. Byla mu podána sklenička, do které se vymočil, ze zástěny vylezl i se skleničkou, kterou odevzdal u prvního stolu, kde dotazem ověřili jeho totožnost - občanku totiž neměl kam dát. Dvě sestřičky ho začaly vážit a měřit. Potom ho další sestřičky zkoušely, zda slyší a jak vidí, dívaly se mu do krku, některé i někam jinam, vyptávaly se jej na různé věci, jako například, zda nemá ploché nohy, nebo jiné nedostatky, až skončil před Řezníčkem, kterému předal záznamy od předcházejících. Načež on řekl: „Schopen.“

Ta fáze s tím močením byla velice záludná. Oni nám říkali, že budeme muset odevzdat moč, tak ať si nějakou uschováme. Ale ono to moc dobře nešlo. Předvolávání bylo nepravidelné a například kamarádovi se dvakrát stalo, že se vymočil vždy předtím, než měl odevzdat svůj díl moče a ono mu to potom nešlo. Tak ho poslali do hospody, aby si dal nějaké tekutiny, což on s chutí udělal. Když byl za plentou potřetí, byl patřičně nadržěn, ale zase mu to nechtělo spustit. Asi nervozitou. To mně se taky stává, když mě někdo sleduje. No a jak se soustředil a zatlačil, hlasitě si ulevil, a potom spustil, ale zase nemohl zastavit. Ulevení bylo tak hlasité, že to vyvolalo bouři smíchu. A tu louži za plentou jsme potom museli přeskakovat. Doktor Řezníček to komentoval takto: „Nový tam poprdává a močí, k žádnému zastavení to nevede.“

Skutečnost, že jsme před tou komisí chodili nazí, byla přímo ponižující. Ale asi jak pro koho. Otíkovi se před sestřičkami tak postavil ohon, že by to stálo za ofocení a použití na reklamu viagry. Chudák byl celý rudý a nevěděl, co s tím. Zasáhl až Řezníček. Vzal tužku palcem a ukazovákem a tou tužkou ho přes ten prut praštil. „Lehni!“ Okamžitě to zabralo. Otíkovi to udělalo celoživotní reklamu. Pamatuji si, že chtivé žirovnické paničky si ho dlouho předcházely. Bohužel nevím s jakým výsledkem.

Zapomněl jsem ještě napsat o tom, co mě dost rozčílilo. V našem ročníku byli tři kluci, na kterých už od mládí bylo vidět, že nemají ani na školu, natož potom na vojnu. I přesto s námi do školy nastoupili, ale poté, co chodil školník do hodiny s lopatkou, kýblem, smetáčkem a pilinami, jeden z nich už do školy přestal docházet. Šlo o kluka, který byl v prenatálním věku zrovna v době, kdy jeho tátu odvezli gestapáci - a tohle byl výsledek. Byl to jasný oligofrenik ve stádiu imbecila. Školu nedochodil, ale k odvodu musel. Přivedla ho maminka. A ta slavná komise ho zkoumala. To měl vidět Hašek! Jenom nevím, kdo by byl v tom případě za blbce.

Potom přišla na řadu moje maličkost. Ten pochod bonitační komisí byl opravdu děsně nepříjemný, a tak nevím proč, ale asi proto, že se mi viditelně stahoval zadek, požádal mě pan doktor Řezníček o vytvoření pozice, o které jsem předtím neměl ani šajn. „Ohni se.“ Tak jsem se ohnul. On dodal: „Roztáhni si tváře.“ Tak jsem si strčil prsty do huby a v ohnutém stavu jsem si tváře roztahoval. Nato Řezníček zařval: „Vole – prdel!“ Přesunul jsem si tedy prsty z huby do prdele a byl jsem rád, že pan doktor nezvolil obrácený postup. Tam, co hledal, nic nenašel, a tak zaznělo strohé: „Schopen!“

Po mně už šel pouze Polda Vospil a hlavní část odvodního řízení skončila. Komise se potom odebrala do hospody a my jsme zůstali v prvním poschodí hotelu Lípa. Protože jsme neměli nic na práci a nikdo se o nás nestaral, začali jsme si všímat exponátů, které v místnosti byly. Naši verbíři v nás asi už při odvodu chtěli vzbudit bojové nadšení, a proto nám tam vystavili staré a nové samopaly, lehký a těžký kulomet, pistoli, signální pistoli, minomet a vysílačku, no prostě pro ně tehdy dostupný materiál. Na pivo jsme tehdy nesměli (to jen Eman kvůli darování moči), a tak se naše pozornost zaměřila na ty zbraně. Za chvíli stál kulomet v okně a z dalších oken trčely hlavně samopalů. A protože jsme jimi mířili po náměstí, netrvalo dlouho a do místnosti vtrhli dva rozčilení chlapi s vyvalenýma očima a se strachem, že chceme udělat válku. Potom už jsme bez dozoru nezůstali a i následující oslava byla řízena.

Cikán Galba

Poté, co jsem se dostavil na vojenský útvar do Kroměříže, zažil jsem při prvním nástupu praporu pozoruhodnou věc. Stáli jsme v sevřených čtyřstupech po četách a rotách, z amplionu se ozvalo: „Útvare, na můj povel, pozor!“, útvarová kapela začala hrát pochod Radeckého a k tribuně přicházel velitel našeho školního praporu, kapitán Sobek. Když došel až k mikrofonu, zařval: „Nazdar, soudruzi!“ A my jsme zaburáceli: „Zdar, soudruhu kapitáne!“ A v tom od jídelny vyjel povoz tažený dvěma koňmi.

Koně šli „vpravo hled“ a na kozlíku stál cikán. V jedné ruce oprotě, v druhé mezi prsty cigaretu a tou rukou salutoval. Oba valaši byli šemíci a šli opravdu parádním krokem s vysokou akcelerací předních nohou. Galba stál jako socha a my jsme zírali. Nejspíš to ale dělal často, protože velitelský sbor to nějak nevzrušovalo. Jen velitel praporu dal úplně jednoznačným gestem pokyn pobočníkům, ať ho zase zavřou. Jenomže ono to nebylo jenom tak. S těma koňma to nikdo neuměl a Galba si toho byl až moc dobře vědom.

Tenkrát jsme sloužili v podmínkách, kdy byla vlastně celé dva roky pohotovost, někdy i prvního stupně, a to nesměli domů ani lampioni. Povolenu mohl vydat politruk - důstojník, za

kterým se mohlo přijít mimo služební postup a podávat mu stížnosti nebo i různá nesplnitelná přání. A toho právě Galba využíval.

Jednoho dne předstoupil před politruka, soudruha majora Kůrku, a spustil: „Pán major, taků krásnů cikánečku mám doma, bože ma netrestaj a já ji musím navštívit.“ Kůrka se mu snažil otcovsky domluvit, že to nejde, že je pohotovost prvního stupně a že ani důstojníci nesmějí opustit kasárnu. Když Galbovy prosby nebyly vyslyšeny, vzdálil se. Ráno tam byl znovu a hlásil: „Pán major, zavolajte veterinář, koně nechců vstát.“ Ti koně měli osmnáct až dvacet let a když přišel doktor, tak opravdu leželi a nevstali. Spíš nechtěli. Veterinář je vyšetřil se závěrem, že jim nic není a ať si z něho armáda nedělá prdel.

Jenže koně leželi dál. Byli určeni k tomu, aby odváželi od kuchyně zbytky jídla, kterých tam tehdy při zastaveném vyvážení rizeta, krupeta a hardyspojek bylo víc než dost a v létě to tam ještě ke všemu smrdělo. Kůrka proto tedy začal smlouvat s Galbou, jak ty koně uvést do chodu, což bylo přiostrěno ještě ohlášenou návštěvou z divize. Nakonec se domluvili tak, že Galba dostane mimořádný opušťák. Ten potom zavelel: „Vztyk!“ a koně okamžitě vstali, dali se okširovat, zapráhnout a bordel od kuchyně pomalu mizel.

Když si šel Galba pro opušťák, Kůrka mu říkal: „Galba, vždyť víte, je pohotovost, ten opušťák máte na černo, a tak mi neudělejte ostudu a hlavně se včas vraťte. Dal jsem vám tři dny.“ Vrátil se, ale až za šest dnů. Věděl, že ho znají, že se vrátí určitě, protože se mu na vojně líbilo a kdykoli měl jít do civilu, tak udělal průser, aby tam mohl zůstat déle. Pozdní příchod komentoval slovy: „Več jste hovoril, pan major, tri dny opušťák, tri dny na černo.“

On byl i jinak fík. Například v sousední vesnici byla tancovačka. Běžně bývaly v Kroměříži v tzv. sladovnách a na Zámečku, ale tam armáda nesměla. Nevím proč. Asi proto, že tam bylo na zdech hajzlů: „Kpt. Sobek je buzerant.“ Ale my, co jsme měli vycházku, jsme se na tu tancovačku vydali. Galba s námi.

Nakonec se však ukázalo, že šlo spíš o nějakou víc nóbl záležitost, a tak tam byli účastníci společensky oblečení a hlavně dámy se tam naparovaly. Galbovi časem došlo na pivo, a tak vymyslel, že jestli sežere mucholapku, zaplatíme mu metr piv.

Já jsem měl tu mucholapku sehnat. Byla v chlévě u krav, ale ještě se mi nezdála dost plná, tak jsem ji ještě doplnil po svém a donesl do sálu. Na okno u našeho stolu jsme vyrovnali metr piv a vybídli jsme Galbu, aby se snažil sázku vyhrát. Nato Galba vyskočil na stůl a tu mucholapku do sebe začal soukat. To jste neviděli! Baby začaly pištět jako podsvinčata při kastrování, několik jich zvracelo, další začaly Galbu i nás mlátit kabelkami a v tu ránu bylo po tancovačce.

Galba si sice sedl ke svým pivům, ale zda je dopil, to nevím, protože za půl hodiny tam byla lítačka a my jsme zdrhli rozkvetlými poli směrem ke kasárnám. Bylo mi divné, jak se Galba té mucholapky zbaví, a tak jsem se ho na to druhý den zeptal. „Normálně, taký kusiček vyserem,“ ukázal prsty asi 10 cm, „pak na to stupněm a vstaněm.“

„Prasečinky“

Na naší četě byl se mnou moc dobrý kamarád Mirek Mašata. V civilu také zootechnik a zrovna tak jako já kul pikle, jak s tou vojnou vyjebat. Kousek za kuchyní bylo hospodářství, kde měl Galba koně a kde se chovala prasata. Ta ale moc nerosta a my jsme věděli proč. Šlo o zásadní chybu při ošetřování a krmení, a tak jsme se toto zjištění snažili nějak zdůvodnit. Proto jsme navštívili našeho politruka, nastínili jsme mu problém a navrhli třiceti procentní zvýšení užitekivosti na základě rychlejších a větších váhových přírůstků. Hlavní věc byla, že zvířata musela být ošetřována stálými ošetřovateli v pravidelném denním režimu (samozřejmě že v době rozcvičky) za využití všech zásad socialistického zemědělství. Do té doby velel prasatům

Galba a krmila je směna z kuchyně. Poklízeli basisti. Kůrka ale nebyl blbec, a tak nám tento záměr odkýval až po krátké zkušební době, která nesporně ukázala, že námi navržená cesta je správná.

Nám šlo však hlavně o to, abychom nemuseli na ranní rozcvičku. Kdo nezažil rozcvičku ve vojenské škole, neví, co je utrpení. Fyzicky nám to moc nevadilo, oba jsme byli z civilu namakaní a nějaké ty sportovní úspěchy by se taky daly prokázat, ale nesrovnali jsme se s tou nesmyslnou debilitou. Rozcvička snad měla jen jediný cíl – udělat z nás roboty. Nevím, proč jsme lítali v loužích, když kolem bylo sucho, nebo do zblbnutí dělali dřepy, aniž se nám chtělo na záchod.

K tomu ještě ten nástup! Z jednoho patra se vyřítilo sto vojáků v půllitrech a trenýrkách, seřadilo se do čtyřstupů a běhalo kolem buzerplacu, tedy kasárenského dvora. A do toho všeho povely: „Padám, padám!“ a nebo od školních řidičů mazáků: „Po prdeli ke mně a hodně dupat!“ Jeden z těch mazáků měl úžasně povely. Například: „Nedrápej se v prrrdeli, všechno viiidim! Četo, póóózor!“ Nebo: „Ruce na bradavky a úprkem prk!“ atd. Ale to jsem odbočil.

Tak ta rozcvička nám padla a místo ní jsme krmili a ošetřovali prasata. Museli jsme je odvážet na jatka, nechat je zabít, naporcovat a zase zavést zpět do kuchyně. Když jsme na jatka jeli poprvé se dvěma vepři, ptal se nás jeden ze zainteresovaných důstojníků: „Kolik ledvinek má prase?“ Vyhrkl jsem, že dvě. „Tak mi jich asi osm přines!“ pravil on. Z toho jsme usoudili, že znalost výtěžnosti našich zvířat je v důstojnickém sboru mizivá, a začali jsme se ve vztahu ke svěřenému materiálu chovat obdobně.

Tenkrát bylo málo střívek a naši kuchaři by se stejně s jitrnicemi nedělali. Ti měli hrozný problém vůbec udělat prejt. Tak jsme je s řezníky na jatkách vyměnili za ledvinky, za sádlo a třeba i za libové maso, ale to bylo jen pro naši osobní spotřebu. Sádlo se propašovalo na rotu a na cimrách se vyškvařilo. V něm se usmažily ledvinky, jatýrka, kousky masa a podobně, a celá četa měla bene. Sádlo jsme skladovali v pětilitrových sklenicích od okurek a schovávali na parapety za okny. Škvařit se muselo až po zaměstnání, když už byli lampióni doma, a na bráně dévéťák se sklonem k obžerství. Všechno probíhalo bez problému, a tak jsme ztratili ostrážitost.

Ale i tyto výhody nám dvěma byly málo. Ve městě bylo tolik zajímavého a my jako školáci jsme těch vycházek zase tolik neměli - první jsem měl až na Vánoce, a to jenom do večerky. A tak Mirek přišel na ďábelský plán. Prasata jsme sem tam někde namazali vápnem a letěli za politrukem se skličujícím sdělením, že mají chřipkovou osutinu a je nutno volat veterináře. Politruk nás tímto úkolem pověřil, ale my jsme ho zaboha nemohli sehnat. Jediné řešení bylo tři nemocná prasata naložit na V-3-S a vydat se veterináře najít. To jsme činili asi podezřele dlouho, protože pro nás přijela spojka na motorce. Stačili jsme prasata otřít a sdělit, že už je pan doktor vyléčil a že za to nic nechťel, protože je to kámoš.

Ale důvěra v nás začala ochabovat. Navíc si někdo všiml našeho sádla a škvarků za okny a naprášil nás. V době, kdy celá škola stále jedla rizeto, krupeto a hardyspojky to od nás nebylo moudré krmít své kamarády sádlem a škvarky.

Prasata jsme zabíjeli tak jedenkrát za měsíc. Když jsme jeli s poslední várkou, čekal na nás u brány poručík Namara. Byl to elegán přímo z ženských románů - atletická postava, krásný obličej s vilným pohledem a knírek. Měl vždycky naleštěné holínky, pečlivě vyžehlené a vykartáčované rajtky, nažehlenou blůzu se žlutou dohodou a brigadýrkou vymačkanou po vzoru důstojníků SS. Nechal nás vysednout, postavil nás do latě a ohlásil, že jede s námi vykonat rozkaz kapitána Sobka, tj. kontrolovat průběh porážky. Jenže řezníci už čekali na střívka a kamarádi z naší čety na materiál pro škvaření. Nezanedbatelná byla i zakázka nejmenovaného důstojníka na ledvinky, kterých nebylo nikdy dost. Co teď?

Vyřešil to Mirek Mašata. V době, kdy jsme ze zavěšených vepřů chytali do konve krev a tou jsme v konvi ručně míchali, sem tam vytáhl cucky té krve a očichával je. A to tak, že měl celou hubu červenou. Potom vytáhl nůž, uřízl kousek jater a začal je jíst. Dával si pozor, aby mu občas kousek prosákl mezi rty. Náš poručík ze začátku dělal hrdinu, jenom blednul. Potom však začal ustupovat a chytil se sloupku kovového ohrazení. V ten moment mu Mirek podal kus jater, aby okusil, jaká jsou, a dodal, že se solí by to bylo lepší. A bylo to. Ten člověk měl v tu chvíli oči jako Hurvínek, jen to černé v nich nebylo vidět. Ani necekl. Vyšponoval se a šel k zemi. Já jsem do té doby nevěděl, co znamená, když se řekne: „Otočil oči v sloup“. Ale tohle si budu pamatovat do smrti.

O soudruha poručíka jsme se samozřejmě postarali, ale on o nás už ne. Pochybuji, že nás chtěl ještě někdy vidět, nebo o nás dokonce podávat hlášení. A tak se večer zase škvařilo. Pro mě to však bylo naposled. Asi v půli dalšího týdne jsem byl volán k pohovoru, kde mi bylo sděleno, že u prasat jsem skončil. Přitom ovšem probleskla i informace o mé osobě. A o té mohl vědět jen někdo z civilu. Měl jsem takové divné mrazení, jako bych byl sledován, a to se později ještě mockrát opakovalo. Pro mě ale bylo důležité, že mě funkce prasečkáře armáda nezbavila pro krádež střívek, která jsme vyměňovali za sádlo, ale úplně z jiných důvodů.

A zase ty rozcvičky. Bože, jak já je nesnášel! Ke všemu mě již všichni velitelé čet a další znali jménem a zkoušeli, co vydržím. Po rozcvičce jsme my známější dostávali ještě nějaký ten dáreček navíc. Pár kliků, dřepů a koleček kolem dvora nemůže nikomu ublížit.

Tak jsem vymyslel další fígl. Co se hodit marod? Páni, ono mi to vyšlo! Přišel jsem s knihou nemocných, kde seděl tehdy nejstarší poručík u divize, doktor Zadoščuk. Jen jsem vpadl do ordinace, vyhrkl na mě: „Co ti je?“ „Nic, ale zítra je pochodák a serou mě rozcvičky.“ Pokýval hlavou a do knihy napsal: *Ruptura anus*, tři dny v teple. Samozřejmě, že jsem mu koukal přes rameno a dal jsem si záležet na tom, aby si všiml, že se té diagnóze smějí. „Co je na tom k smíchu?“ „No, s natrženou prdelí bych mohl marodit i déle!“ A bylo to. Na marodce jsem zůstal. Dostal jsem bílý plášť a informaci, že ducholap četař má dovolenku, jiný tady není, a že na ty blbý vojáky, co je jim stejně hovno, pan doktor nemá náladu ani čas. A tak jsem dělal doktora. Dlouho ne. Jen do doby, než se prapor vrátil z toho pochodu.

První den přišli dva vojáci s horečkou. Dostali prášky a šli spát. Druhý den cikán od nákladáků simuloval stejně jako nedávno já, ale když jsem vytáhl žanetku – tj. injekční stříkačku nejméně na půl litru, dobrovolně opustil ordinaci. Večer měli přes plot přijít paničky z města na horské sluníčko. Dostal jsem instrukce, jak se k nim mám chovat a hlavně jak se to horské sluníčko pouští. Ten blb mi ale neřekl, že si mám přitom vzít brýle. Asi nepočítal s tím, že budu čumět. A to já zas jo. Baby byly nahaté a já čuměl a čuměl. Ráno jsem měl oči jako králík s myxomatózou těsně před smrtí. A tak jsem na té ošetřovně zůstal déle, než jsem doufal, a ne bezdůvodně, ale s opravdovou nemocí.

Souvislosti

Zde bych chtěl uvést alespoň základní informace o době a místě, kde jsem vykonával svou vlasteneckou povinnost. Světem otřásaly berlínské události a schylovalo se k válce. Na tu bylo zaděláno i na Kubě. Američané se tam chtěli dostat a Rusové jim v tom chtěli bránit. Tenkrát už létal Gagarin a z raketové techniky šla hrůza. A my, občané míru a socialismu, jsme tudíž museli být připraveni na všechno, hlavně na to vyhnat válečné štváče, ty zaprodance kapitalismu.

Tak jsme měli vlastně stále pohotovost a neustále jsme cvičili. Tanky se dělily na výcvikové a uložené. Na těch výcvikových se jezdilo po tankodromu, po Libavé, Horemlázu a

podobně. Uložené se jen čistily a udržovaly. Náš tankový prapor měl velitele praporu, náčelníka štábu, politruka, technika, velitele rot, a velitele prvních čet, důstojníky. Ostatní velitelé byli základáci, protože důstojníků bylo málo. On se tam ale tenkrát nikdo nehrnul, takže nebylo jisté, zda mají důstojníci vůbec nějakou školu k velení potřebnou. Většinou stačil průkaz KSČ a důvěra lidu.

Mně se ostatně zajídala spousta věcí, které se musely dodržovat, přestože to byla naprostá blbost. Například vojenské tajemství. Jedna osádka tanku se nechala vyfotit před svým bojovým vozidlem a někdo je viděl a naprášil. To si nepřejte ten průšvih! Byla z toho mimořádná událost, kluci se málem dostali do basy a politruci měli dva měsíce čím strašit. Proč nedodržovat vojenské tajemství? Je to třeba, ale jen tam, kde to má smysl.

My jsme snad jako jediní z bojových útvarů jezdili s tanky T34 a SHD-100. Ne, že by byly špatné. Nakonec s nimi Kubánci vybuchali Amíky. Většina z nich prošla frontou, a tak opravdu nevím, co je na nich tak tajemného. A navíc. Kdyby měl válečný štváč potřebu zjistit stav v našem pluku, vylezl si v pondělí ráno na kopeček v Rakousku a při nástupu si nás spočítal i s basistama.

Ti politruci byli také zadarmo drazí. Ten náš celý den bloudil po rotách a dělal ustaraného, a když za ním nějaký voják přišel s problémem, měl univerzální odpověď: „To víte, soudruhu vojíne, sovětští vojáci to měli ještě horší. Například takový Ivan Brovkin. Ten si, když mu bylo nejhůř, vzal harmoniku a zahrál si.“ A věc byla vyřešena.

Na praporu se občas potuloval ještě jeden důstojník. Byl to kapitán a já dodnes nevím, jakou měl funkci. Všichni ale říkali, že je to kontráš, tak ať si na něj dáváme bacha. Nebo ty služby na rotě. Já viděl jediný smysl v tom, že v našem případě služby čistily hajzly. Možná by mohly fungovat jako recepční. Ale určitě tam nebyly proto, aby rotu chránily před špiony. Dovedu si docela dobře představit, že nějaký diverzant otevře dveře na rotu, zařve poplach a hodí tam bombu s plynem. To udělá své, bez ohledu na to, je-li tam služba, nebo ne.

Také je třeba vědět, že se důstojníci často střídali a že velitelé prvních čet byli většinou základáci. A do toho všeho právě proto, že byla kubánská krize, zůstal na vojně třetí ročník. Velitelé měli sice snahu nás od sebe oddělit, ale ono to dost dobře nešlo, protože jsme se nemohli na ubikace vejít. Ještě horší byl společný výcvik, protože super mazáci už to měli na háku.

Osádky tanků se střídaly, až jsem dostal za řidiče Milana Daniše. Ten kluk byl neřízená střela. Co ten svedl za jeden den, o tom by se daly psát romány. Však uvidíte!

Přeložení

Uplynulo devět měsíců a škola končila. Mirek Mašata zůstal v Kroměříži a já plus několik dalších, většinou těch, co už byli odhaleni, jsem putoval na jiné útvary. Já osobně do Mikulova. Prvně nevěděli, kam mě mají zařadit, ale potom zjistili, že vlastně neměli žádné velitele čet, a tak jsem byl zařazen jako zástupce velitele třetí tankové čety. Měl jsem nejlepší výsledky a kádrový spis na mou osobu ještě nedostali.

V době, kdy jsem pro nedostatek jiných vojáků sloužil jako dozorčí roty, objevil se na chodbě i její velitel, kterého jsem až dosud neznal. Mluvil kratce, táhl z něho rum, takže vypadal jako normální lampion. Já jsem na rum neměl, ale asi jsem mu vyzáží zapadl, a tak začal hned organizovat. Když jsem se mu zahlásil, chtěl si prohlédnout svou kancelář. Nebyl s ní spokojen, což vyjádřil takto: „Voharčík, dajtě si záležat. Tunák bude filodendron, tunák bude rododendron, tunák fikus, tunák palma. Tady to musí být jako v džungli. Jsem keď někdo přijde, ten sa musí bat. A já tuná budem kralovat!“

Soudruh kapitán mi hned byl sympatický, a tak co bych neudělal pro splnění jeho velitelských přání! Když jsem za pomoci svých agentů zajistil přemístění potřebného vegetačního materiálu a asi po dvou dnech uvedl soudruha kapitána do jeho království, nastala prohlídka budovy. Jednalo se o klasickou dřevěnou přízemní stavbu s chodbou a cimrami na obě strany. Napravo za vchodem byly záchody a zezadu uhelna, kde se topilo uhlím a to jen někdy. Uprostřed bylo něco jako koupelna, ale bez vany - jenom tak s koryty a studenou vodou. A ty záchody děsně smrděly. Bylo to proto, že šlo o záchody typu „čapni a drž rovnováhu“. V jakési prohlubni byly jen šlápoty, pod nimi díra a po stranách madlo, to aby si voják při odlehčování nemohl sednout do hoven. Důstojnický záchod měl mísu. Splachovalo se kýblem, který byl v rohu pod kohoutkem, takže při větším provozním zatížení tohoto hygienického zařízení ten kýbl nestačil a většina děr zůstala nezalita, takže hlavní práce dozorcího roty a jeho pomocníků bylo čistit ty hajzly.

Můj velitel roty měl popelník udělaný z tankového pístu. Každý ročník, který u něho sloužil, mu tam vyryl nějakou památku a soudruh kapitán si toho popelníku moc vážil, a když to někdy přehnal, tak se s ním i chlubil. Dlužno uvést, že to bylo opravdu umělecké dílo a že nikdo z těch, co ten píst zdobili, svou práci neodflákl. Ten popelník byl na stole kanceláře velitele roty (KVR) umístěn tak, aby byl mezi bujnou vegetací, co tam všude byla, nepřehlédnutelný. Prostě musel na první pohled upoutat pozornost. Tu však začal budit i můj řidič, vojín Milan Daniš. Já nevím, proč si se soudruhem kapitánem nepadli do oka. Možná to bylo Milanovou vizáží. On byl úplně rudý albín. A aniž by za to mohl, měl stále výraz, jako by se ostatním vysmíval – tedy spíš ve smyslu „polib mi prdel“.

A tak jsem jednou ráno slyšel z chodby děsný řev. Kolem dveří pobíhal velitel roty, u něho dozorcí i s pomocníky a bouchali na dveře, které byly zamknuty zevnitř. „Hovorím, otvortě ta dvera!“ vyl soudruh kapitán. „Já vás dám zatvořit, až zčernáte!“ Ale uvnitř ani hlásku. Tak nezbylo, než poprosit jednoho ze super mazáků, co se vyznal v zámcích, aby to otevřel.

To jste měli vidět! V kapitánových očích se střídalo překvapení a čiré zoufalství. Chtěl něco říci, ale ono mu to nešlo. V tom jeho popelníku bylo nasráno. Slušnější výraz se nedá použít. A okraje byly ozdobeny ubrousky s hnědými skvrnami. My jsme se rozprchli, avšak ne daleko. „To mohl urobiť len Daniš!“ slyšel jsem zoufalé sténání. „Kto je jeho veliteľ?“ Tak jsem se přihlásil. Začal jsem pořadově, ale v tu ránu začal sípat a vypadalo to spíš na poskytnutí resuscitace. Potom se narovnal jako kohout a zakokrhal: „Té hajzle budu hučat, jak Niagárské vodopády!“

A tak jsme během hodiny změnili místo svého naplánovaného působiště a přemýšleli, co s těma hajzlama plnýma hoven. Když jsme vybrali první kýbl, nebylo ho kam vyklopit. Vynesli jsme ho tedy až za plot směrem na tankogorodek. Ale za tři hodiny už tam byla hromada a ta už byla nápadná nejen od pohledu, ale i od smradu. Tak jsme vymysleli, že to budeme házet do septiku pod barákem, ale ten už byl plný až po díry z prevetů. Nakonec jsme materiál dováželi do tankoparku, kde jsme ho vysypávali do odtoku od vyklepávače pásů. Smrdělo to ale všude stejně.

Když jsme už nemohli to smradlavé svinstvo vynášet, protože jsme neměli nástroj vhodný pro vybírání mazlavé hmoty z trubek, chtěli jsme trubky uvolnit nějakým jiným způsobem. Nejdříve jsme tam cpali pajsr. Ten se tam s mlaskáním zapíchl, ale kromě toho, že se špatně vyndával, to k žádným kladným změnám nevedlo. Zkusili jsme si tedy na měděném drátu udělat jakási oka, ale výsledek byl stejný. Dobře se to tam zarylo, ale šlo to špatně ven a na konci toho moc nezůstalo. Kýbl by se s tím dal naplnit tak za dvě hodiny. A té hajzle musely hučat jak vodopády co nejdříve.

Nakonec se Milan sebral, rozvázal svůj slamník a vytáhl čtyři dělobuchy. Hned jsem věděl, co s nimi. V septiku pod budovou byly čtyři díry dost zanesené, a tak jsme dvě z nich museli ještě asi šedesát centimetrů vyhrabat. Dovedete si jistě představit, jak jsme vypadali. Tenkrát ještě asi gumové rukavice ani nebyly vyvinuty, alespoň ne pro tankisty. Možná, že by šel použít „atombordel“, ale ten byl neprodyšně uzavřen ve skladech.

Po uvolnění části trubek jsme do každé vložili jeden dělobuch, a aby tlak po výbuchu neletěl zpět do septiků, přitloukli jsme přes všechny díry fošnu. Tu jsme zajistili kramlemi a septik ještě navíc přiklopili původním poklopem. Pak mě Milan pověřil iniciací připraveného detonačního čističe a odešel sledovat vývoj dovnitř. Zapískal a já jsem všechny dráty najednou přiložil k baterii. Ani to moc nebouchlo. Ten zvukový efekt byl asi o polovinu menší než na volném prostranství. Spíš to silně mlasklo.

Mezitím ovšem vyběhl Milan. Byl zrzavější než předtím, a to všude. A tak jsme se tam šli podívat. Lidi, to jste neviděli! To bylo, jako když bouchne atomovka! Jen trojúhelníky nad dírami byly světlé. Na zbylé ploše se to už roztříštilo jako šrapnel. Ze stropu to odpadávalo po bochníčcích. A aby bylo dílo zkázy dokonáno, vlétl do té spouště soudruh kapitán a jeden z těch bochníčků včetně ostatků papírové obruby mu pleskl na brigadýrku. Nemluvil. Jen nám sebral opasky a poslal nás rovnou do basy.

Než jsme tam však došli, přiběhl pomocník a ten čurbes jsme museli jít uklízet. Do rána jsme to jakžtakž vynosili. Ze stropu jsme to stírali plechem ohnutým jako špachtle, ze zdí jsme to smetali koštětem. Nakonec jsme z tankoparku přinesli hadici a stříkali jsme na to. Nejhorší ale bylo, že to nikdo nepovažoval ani za vtipné. Smrdělo to pořád a od super mazáků jsme málem dostali přes hubu. Ale ty hajzle hučaly, a jak! Nikdo by nevěřil, jak špatně se bílí v místnosti, kde proběhlo detonační čištění ucpaných odpadů... Ještě po šestém vymalování vápnem ta hnědá barva prosvítala, ale potom už to bylo jenom bílé a záchody odtékaly. A jestli ještě nespady nebo nejsou-li privatizovány, odtékají dodnes.

Velitel sousední roty měl zase jiného koníčka. Nechal si v kanceláři instalovat zvonek a věčně zvonil na dozorčího, někdy i do tankoparku. Signály byly smluvené, takže ten, kdo byl zván, již předem věděl, co se po něm bude chtít. Většinou však šlo pouze o přiložení do kamen, uvaření kafe, zapálení cigarety, vyčištění bot a podobně. Požadavky směřovaly k supermazákům, které znal delší dobu a kterým měl psát do civilu posudek. V tom byli dost zranitelní, a tak jim nezbývalo než poslouchat. Ale všeho dočasu.

Existovala totiž výbuška určená pro značkování. Říkalo se jí fugas. Byl to vlastně dělobuch zavřený v krabici se sazemi. A právě tuhle výbušku měl najednou velitel ve stole a dráty od ní byly napojeny na zvonek. To prý byla taková šleha, že to okamžitě přilákalo okolní kontráše. Nic však nevyšetřili. Nikdo o ničem nevěděl, nikde nic nechybělo, jen se dlouho vykládalo o tom, že potom výbuchu z roty vyběhl negr, který vypadal, jako by se vracel z turecké války.

Odplata

S Milanem jsme si vybrali v místnosti nejlepší místo - jako velitelská osádka jsme na to přece měli právo. S námi tam pobýval také náš střelec, mazák Palko Riblaň. Bylo to u oken v rohu místnosti, šlo tam teplo od kamen a méně to tam smrdělo. Bylo tam však dobře jen do té doby, než začalo svítit sluníčko. Pak už ne. V noci to ještě šlo, ale ve dne se nedalo otevřít okno. Lampióni, kteří se potloukali po tankoparku, si totiž pod tím oknem našli místo, kam chodili močit. Nemohli vykonat potřebu tam, co ostatní vojáci, oni byli přece jen lepší, a tak chodili pod naše okno. Neměli se však čím chlubit, alespoň podle procenta rozvedených.

Věděli jsme, že domlouvat jim je k ničemu, a tak Milan vymyslel způsob, jak jim v jejich počínání zabránit. Podotýkám, že na to přišel sám a sám to také uskutečnil. Jednou, bylo to před obědem, na mě mával ze sousední místnosti, abych sledoval, co se bude dít. Zalezl jsem za zeď a koukal. Jeden z kapitánů šel přímo pod okno, rozepnul punt a soustředil se. Najednou rozhodil rukama, a aniž si stačil přiklopec zapnout, mazal zpátky. Za oknem jsem viděl Milanovu hlavu s pusou od ucha k uchu.

Po rekonstrukci těchto událostí jsem zjistil, že na tom místě byl plát od kamen a od něj vedl izolovaný drát. S tím seděl Milan u zásuvky a v momentě, kdy se dala předpokládat vodivost, ten drát strčil do jedné fáze. Zajímavé bylo, že žádný takto načapaný lampión se zákeřnému odnaučování močit pod okny nepřiznal. Ani nenadával. S radostí tam poslal svého kolegu, a potom se bavil také.

V té době také některé manželky důstojníků přespávaly v kasárnách. Bylo tam teda místa málo, ale vždycky se tam některá vešla. Ta naše tam byla déle než týden, a tak si chudák musela občas vyprat prádlo a pověsit ho na sušák. To víte, mezi vojáky to nedělalo dobře, zvláště když se vědělo, že je nymfomaniatická. Jen Milan jí nějak nezapadl. Ať dělal, co dělal, stále ho měla za kašpara.

Tenkrát jsme měli dost často poplach s výjezdem a to se vždycky fasovala studená strava. Takzvané K-Děčko. K tomu jsme někdy dostali nějaké ovoce nebo zeleninu, ale vždy sušené feferonky. No a těmi natřel Milan té naší krasavici rozkroky u kalhotek. Samozřejmě, že to vědělo půl roty a čekalo se, co bude. Ale takový tanec jsem v životě neviděl, nemluvě o tom, co to dělalo s vojáky. Když jsme několik masturbantů polili vodou (jeden otevřel dveře a druhý to na něj z kýblu chrstnul), situace se naštěstí normalizovala a mohli jsme dál plnit úkoly svěřené nám socialistickou společností.

Přestože jsme měli pořád co dělat, našli se i debilové, kteří se snažili nám ještě nějakou práci přidat. Stav věčné pohotovosti byl poznamenán různými poplachy, výjezdy, cvičením, střeleckou přípravou, střelbou z kanónu s vloženou hlavní, nandávání a vyndávání střeliva v době, kdy přišly rozkazy jezdit s plným palebným vybavením a podobně. A právě v té době někdo na divizi vymyslel, že všechny tanky musí být seřizeny, a to podle tabulek od výrobce. Většina mašin ale byla vyrobena ve válce. Měly už moc za sebou a my jsme byli rádi, že nám vůbec jezdí. A teď tohle!

Byl to takový pidimužiček v hodnosti poručíka, co přes psa neviděl na autobus, ale za vojáka se hodil. Když nic jiného, tak se na něj aspoň špatně mířilo. Běhal se šuplrou a jeden tank po druhém seřizoval. Hlavně na táhlech. Takže jestli se tam někdy dříve musela dávat rychlost palicí, tak teď už jí tam nedal nikdo.

Poté, co seřídil tanky naší roty, byl vyhlášen poplach. Přestože to nebyl noční výjezd, vyjely pouze dvě mašiny a z toho jedna rozbila bránu. Tak se to zase pracně dávalo do původního stavu. Nezbylo než dát důvěru řidičům, kteří to s tím materiálem uměli. Byli to hlavně supermazáci. A ti nechvátali. A tak se z jednotlivých tanků občas ozývalo chrápání, což rozumní velitelé raději ani nepostřehli.

Ne tak bojechtivý politruk. Ten létal po tankoparku jako satelit, akorát se nikdy nepovedlo určit, z které strany vyleze. Viděl jsem, jak Milanovi zasvítily oči, když jej zaostřil, a čekal jsem, co zase bude. Když se politruk dostal na místo, kde musel Daniše na sto procent vidět, začal tento u řidičského poklopu dělat posušky: „Zalez, zalez!“ To politruka nastartovalo. Aniž by zapochyboval, vyrazil najisto odhalit narušitele naší bojové pohotovosti a zdeptat jeho osobu morálním odsouzením. Několikrát volal: „Vylezte, já o Vás vím! Ze mě si srandičky dělat nebudete!“ Nato se tam vsoukal (možná tam byl pro svou postavu vůbec poprvé), ale on tam nikdo nebyl.

Překvapení

Jednou, aniž by se o tom předem vědělo, jsme měli poplach s výjezdem. Naše tanky, železná pěst dělnické třídy, jak říkal náš politruk, místo na Rakušáky zatočily na místní nádraží. Nikdo s tím opravdu nepočítal, a tak se nemohly dělat žádné vífikundace. Rozkaz zněl jasně: „Vagónovat!“ A nic víc. Tak se vagónovalo.

Dnes můžu říci, že to byly housličky. Ne nadarmo nás honili a přitom opakovali heslo generálisima Suvorova: „Těžko na cvičišti, lehce na bojišti!“ Já jsem takovou souhru nečekal a ani nechápal. Ale měl jsem z ní radost. Špióni tam nebuzerovali, všichni dělali, co bylo třeba, nikdo nemachroval, mezi bažanty, mazáky a třetím ročníkem nebylo rozdílu. Kdyby to vagónování podléhalo nějakým soutěžním pravidlům, tak jsme tu soutěž museli vyhrát.

Nestačili jsme se ani otřepat a vlak se rozjel. Nikdo nevěděl, kam. Ale podle stanic, které jsme míjeli, bylo za chvíli jasné, že jedeme na Libavu. Byli jsme tam vícekrát, ale tímto způsobem nikdy. Putování končilo v Domášově a odtud hurá po vlastní ose do předem připravených pozic. Ty byly tak připravené, že kromě filcek po Rusech tam nic jiného nebylo. Prázdné baráky, kde kdysi hospodařili majitelé, smutně připomínali dřívější poměry a to bylo všechno. Vojáku, starej se, jak umíš!

Třetí ročník byl ubytován v takzvaných technických kasárnách, štáby ve vilkách bez nábytku a mnohdy také bez skleněné výplně oken, osádky pak podle rot v hospodářských staveních. Naše rota měla štěstí. Na půdě jsme našli zbytky slámy. Tu jsme nanosili do místností, přehodili celtami, přikryli se bandalírem a spali.

Všechno ostatní za námi měly přivést V-3-Sky, ale to dost dobře nešlo, protože ani jedno z aut, které roty vlastnily (každá měla jedno), neplnilo svůj bojový úkol dopravit potřebný materiál. Ale s pomocí nějakého svatého k nám třetí den dorazily.

Když jsme se konečně zabydleli, seznamovali nás postupně s úkoly, které nás čekají. Prvním bylo brodění. To se tanky utěsnily, na velitelský post se připevnil asi třímetrový komín a vyrazilo se. Tank jel pod vodou a z toho komína vykukoval velitel a v ruce měl tlačítko, které mačkal podle toho, kam chtěl, aby řidič mířil. V tanku byl ještě střelec.

Pro případ, že by tank zůstal v hloubce, měla osádka takzvané IP přístroje. Když do tanku tekla voda, chlapi si je nasadili a měli šanci, že když všechno dobře funguje, dvacet minut přežijí. Tohle všechno jsme ale měli už ve škole nacvičené a vyzkoušené. I tuto prověrku, dá-li se to tak říci, jsme plnili bez problémů, a bylo poznat, že náš výcvik nebyl marný. A ti poserové, co se báli, prostě nebrodili.

Můj tank byl opravdu dobře připravený, a tak sloužil i ostatním osádkám a to hlavně proto, že několik tanků zůstalo zaplavených na dně Štrculova jezera. Kvůli těm, co zůstali pod vodou, s námi byli ženisti. Měli ponton s potápěči ve skafandrech. Kyslík se jim dodával ruční pumpou, kterou z pontonu obsluhovali dva maníci.

V době, kdy byla jakási technická přestávka v brodění, začal se kolem motat mrňavý kapitán, kterého jsem znal ještě ze školy. Okamžitě mě poznal a pokřikoval na mě: „Voharčík, Vás eště nezatvorili?“ A zase se mi naježil žaludek... Že bych si zase někde pouštěl hubu na špacír?

No, a tohoto kapitána ten skafandr děsně přitahoval. Nakonec ukecal obsluhu vzduchového čerpadla i velitele pontonu a oni mu dovolili to na sebe navléct a potopit se. Dlouho tam však nebyl. Za pumpičkou jsem zahlédl zrzavou hlavu Milana Daneše a jeho klasický škleb. Také jsem si všiml, že tím kolem, co se ovládala pumpička, začíná točit rychleji. Nato se vedle pontonu začaly dělat bublinky. Potom vyplaval on – a nafouknutý jako žába. Nohy a ruce od sebe, bezmocně se plácal na hladině. Kdyby byl vítr, určitě by ho zavál do zátoky. Ležel tam dobře dvě minuty. Potom zasáhli ženisti a Milan někam zmizel.

Další týden jsme provozovali ostré střelby. Střílelo se kulometem na kulometné dvojče a na bojový transportér kanónem. K nastřelení na transportér se mohl použít spřažený kulomet. Fungovalo to tak, že si šikovný střelec prvně střílel svítícíma patronama na cíl, a když viděl, že by to mohlo vyjít, odpálil kanón. Střílelo se z krátkých zastávek a za jízdy. Z těch zastávek to ještě jde, ale za jízdy je to u tanku T-34 opravdové umění. Ale můj střelec to dokázal. Ten den jsme dostali dokonce i pochvalu.

Ale pro mě to znamenalo i další hořkou pilulku. Palka, tedy střelce, odveleli k jiné osádce a do tanku nám nastěhovali vojína Edu Zielinu. On to byl hodný kluk, ale jaksi za míň. Za kanon se nehodil. Při prvních ostrých střelbách se mu i přes opravdu drilový přístup k jeho střeleckému výcviku podařilo s nabitým kanonem třikrát za sebou otočit věž směrem k rozhodčím na pozorovatelnách. Ani to nezaregistroval.

To jste ale měli vidět, jak dobře ovládají lampioni „k zemi“, a to i bez povelu! Samozřejmě, že naše osádka musela být nejhorší, protože velitel tanku, tedy jako já, nosil brýle a s těmi se dost dobře nedalo zaměřovat. Tak milý Edo vytíral olej podjáščikama, čistil tank, vynášel pucvol a podobně. Až do konce vojny jsme se ho nezbavili. Ale jeden zážitek na celý život mi po něm zůstal.

V poměrech na Libavé to se záchody bylo všelijaké a při tom obrovském množství vojáků na čtvereční metr to hygiena zrovna nevyhrávala. A tak si, na rozdíl od ostatních, našel Edo místečko pro své vyprazdňování přímo pod oknem, kde jsme byli s osádkou ubytováni. Tenkrát byla zima, takže nás smrad neohrožoval. Nikdo tam také nechodil a nepočítalo se s tím, že by Edovy exkrementy někdo rozdráždil a na půllitrech je zanesl na ubikaci. Takže my jsme se tím spíš bavili. On měl Edo při tom aktu úžasný mimický projev! A jednou Milan přišel na to, jak se pobavit ještě víc.

Za místem, kde Edo pravidelně tvořil, byl roh budovy. V době, kdy to bylo třeba, tam stál Milan s lopatou. Edo si zatím stáhl kalhoty, dřepel a soustředil se. Jeho mimika hovořila o síle prožitku i o ukončení akce. Jenže netušil, že těsně před začátkem pod něj Milan strčil tu lopatu a výrobek i se špičkou nahoru mu odebral. Tím mu upřel pokochání na vytvořený produkt. Když se Edo ohlédl, nic tam nebylo. Tak vyvalený ksicht jsem v životě neviděl! Byl to určitě šok a docela se vžívám do jeho situace.

Poté, co se aspoň trochu vzpamatoval, si našel jiné místo. Možná proto, že mu Milan ukradl výrobek, a nebo proto, že měl strach z použití lopaty jiným způsobem. To se můžeme dnes už jen dohadovat.

Zrovna tak, jak jsme se dostali do VVP Libavá, jsme byli zase zpátky v kasárnách. Přišel rozkaz, nikdo ani nemukl, lampioni neřvali, a všechno šlo jako po másle. Akorát bez supermazáků. Ti odjeli asi o dva dny dříve. V Mikulově jsme sjeli z vagonů, přešli po vlastní ose přes město a v tankoparku postavili mašinu. Tam uprostřed supermazáků panáčkoval politruk a dával jim debilní ideologické pokyny pocházející asi z politbyra (my tomu říkali „polibdíra“), protože sám nebyl schopen nic konkrétního vymyslet.

Druhý den táhli supermazáci do civilu. Úplně klidně, bez řevu, bez pití. Jen tak. A rádi. Pro nás končila éra, na kterou stojí za to vzpomínat, a následoval obyčejný vojenský život vyznačující se stereotypem a úplným odevzdáním se osudu. Vojna už potom probíhala celkem přijatelně a nakonec nám ji zkrátily o celý měsíc. Odešli jsme stejně potichu jako supermazáci. Měli jsme toho všeho dost a úplně nám to stačilo.